

مسائل متفرقه حلق یا تقصیر در حج

مسائل متفرقه حلق یا تقصیر در حج

[۱۱۴۲] م - اگر قربانی، به دلیلی از روز عید تأخیر افتاد، بنابر احتیاط نمی تواند [۱] حلق کند و از احرام خارج شود و بعد قربانی کند بلکه ترتیب بین قربانی و حلق و اعمال مترتبه بر آن را باید مراعات کند علی الأحوط. [۲]

[۱۱۴۳] م - تأخیر حلق، تا آخر ایام تشریق مانع ندارد، هرچند عمدی باشد و حلق در شب هم صحیح است و کفایت می کند. [۳]

[۱۱۴۴] م - اگر حاجی برای قربانی به کسی وکالت دهد، تا وکیل او قربانی نکرده، نمی تواند حلق کند [۴] ولی اگر با اعتقاد به اینکه وکیل او برای او قربانی کرده حلق کرد بعد معلوم شد که وکیل او هنوز قربانی نکرده، حلق مزبور کافی است [۵] و اگر بعد از حلق اعمال مکه را هم انجام داده باشد کفایت می کند و لازم نیست آنها را اعاده کند.

[۱۱۴۵] م کسانی که سال اول حج آنها است و وظیفه آنها سر تراشیدن [۶] می باشد، بنابر احتیاط، جایز نیست به واسطه زیادی مو، اول سر را ماشین کنند و بعد آن را بتراشند هر چند فوراً بتراشند و در صورت علم و عمد کفاره دارد. [۷]

[۱۱۴۶] م کسی که بخواهد دیگری را حلق نماید، نمی تواند قبل از اینکه خودش حلق یا تقصیر کند سر او را بتراشد ولی می تواند ناخن دیگری را برای تقصیر بگیرد و ازاله موی دیگری نیز قبل از خارج شدن از احرام جایز نیست ولو برای تقصیر. [۸]

[۱]. آیه الله خامنه اینکسی که ذبح قربانی را بنابر هر دلیلی از روز عید به تأخیر انداخته، لازم نیست حلق یا تقصیر را هم به تأخیر اندازد، بلکه بعید نیست انجام حلق یا تقصیر در روز عید واجب باشد، و نباید در این مورد ترک احتیاط کند، اما صحت انجام طواف حج و دیگر اعمال پنج گانه مکه در چنین حالتی (تأخیر در انجام قربانی) محل اشکال است و باید برای انجام آن اعمال تا ذبح قربانی منتظر بماند. (مناسک حج، م ۳۶۱)

آیه الله زنجانی: بلکه نباید حلق و تقصیر کند و رعایت ترتیب بین رمی و ذبح و حلق و تقصیر و اعمال مکه، واجب و معتبر است.

آیه الله صافی، آیه الله گلپایگانی: می تواند حلق کند و از احرام خارج شود ولی اعمال مکه باید بعد از قربانی و حلق

انجام شود. (۸۷۱ آداب و احکام حج).

آیه الله فاضل: بنابر احتیاط نمی تواند حلق یا تقصیر کند و از احرام خارج شود و بعد قربانی کند بلکه ترتیب بین قربانی و حلق و اعمال مترتبه بر آن را باید مراعات کند علی الاحوط مگر در فرض اضطرار و یا حرج که در این صورت رعایت ترتیب بین ذبح و حلق یا تقصیر لازم نیست و حاجی می تواند در اواخر روز، حلق یا تقصیر کند و از احرام خارج شود، ولی اعمال مکه را باید پس از اطمینان به ذبح انجام دهد.

آیه الله نوری: بلکه باید روز عید حلق کند و تأخیر نیندازد.

[۲]. آیه الله اردبیلی: به حاشیه مسأله ۱۱۱۰ مراجعه شود.

آیه الله تبریزی: بنابر احتیاط، قربانی باید در روز عید باشد و چنانچه قربانی در روز عید ممکن نباشد، می تواند بعد از رمی حلق یا تقصیر را در روز عید انجام دهد و محلّ شود و قربانی را تأخیر بیندازد.

آیه الله سبحانی: اگر نتوانست قربانی را انجام دهد باید حلق و یا تقصیر را به تأخیر بیندازد ولی نباید تأخیر حلق یا تقصیر از غروب روز سیزدهم فراتر نرود بنابراین اگر نتوانست تا غروب روز سیزدهم قربانی کند حلق یا تقصیر را انجام دهد و تا آخر ذی الحجه وقت دارد انجام دهد و در غیر این صورت باید به شرحی که در محل خود آمده ۱۰ روز روزه بگیرد. □

□ آیه الله سیستانی: اگر قربانی را در منی تهیه کرد جایز است تقصیر یا حلق.

آیه الله مکارم: و اگر رعایت این احتیاط واجب را نکند عمل او باطل نیست.

آیه الله نوری: به حسب جمع بین روایات، ترتیب مستحب است ولی چون شهرت بر وجوب قائم شده، احوط رعایت ترتیب است در صورت امکان و عند الضرورة، خلاف ترتیب مانعی ندارد و در فرض سؤال اگر ذبح را تأخیر انداخت، تأخیر حلق جایز نیست.

[۳]. آیه الله بهجت: حلق در روز عید است و در صورت تأخیر شب هم مجزی است.

آیه الله تبریزی: احتیاط واجب در عدم تأخیر عمدی است. چنانکه گذشت بنابر احتیاط حلق باید در روز باشد. پس اگر در روز عید انجام نگرفت باید در روز بعد انجام گیرد.

آیه الله خامنه ای: بنابر احتیاط واجب، حلق یا تقصیر واجب را در روز عید قربان انجام دهد، و اگر چنین نکند، واجب است که در شب یازدهم یا پس از آن، را انجام دهد، و همان کفایت می کند. (مناسک حج، م ۳۶۰)

آیه الله خویی: احتیاط واجب این است که در روز انجام شود، و متعرض تأخیر عمدی تا آخر ایام تشریق نشده اند.

آیه الله زنجان: حلق و تقصیر در شب عید جایز نیست؛ مگر برای چند گروه که در حاشیه مسأله ۱۱۳۹ گذشت و انجام حلق و تقصیر در شب های دیگر مانعی ندارد و حکم تأخیر حلق و تقصیر در حاشیه مسأله ۱۱۳۱ گذشت.

آیه الله سبحانی: حلق و تقصیر و ذبح بنابر احتیاط واجب در شب جایز نیست و عمد^۱ هم نمی تواند از روز عید به تأخیر بیندازد.

آیه الله سیستانی: حلق در شب عید جایز نیست مگر برای خائف و به احتیاط مستحب از روز عید تأخیر نشود ولی بعد از عید در شب هم کافی است.

آیه الله صافی، آیه الله گلپایگانی: حلق در شب خلاف احتیاط است و اگر در روز عید ترک نمود، روز یازدهم باید حلق کند و تأخیر عمدی علی الأحوط جایز نیست.

آیه الله مکارم: احتیاط در ترک حلق در شب است.

[۴]. آیه الله بهجت: بنابر احوط.

آیه الله زنجان: مگر در چند مورد که در حاشیه مسأله ۱۱۳۹ گفته شد.

[۵]. آیه الله بهجت: گذشت کفایت حتی در صورت عمد در مسأله ۱۱۴۰.

آیه الله سبحانی: اما اگر چه اعمال انجام شده صحیح است لیکن تا یقین به ذبح قربانی نکرده است هنوز محرم است و اگر لباس دوخته به تن کرده فوراً بیرون آورد.

آیه الله سیستانی: ولی او هنوز محرم است و باید لباس دوخته را بیرون آورد و از سایر محرمات احرام اجتناب کند و با ذبح محل می شود و همچنین در قسمت بعد مسأله.

[۶]. آیه الله نوري: مخیر بین تراشیدن سر و کوتاه کردن مو و یا چیدن ناخن، که در مسأله ۱۱۲۰ ذکر شد، می باشد.

[۷]. به مسأله ۱۱۲۰ مراجعه شود.

آیه الله زنجانی کسی که وظیفه اش سر تراشیدن است جایز نیست اول سر را ماشین کند ولی اگر با ماشین ته زن بتراشد جایز و کافی است.

آیه الله سبحانی، آیه الله سیستانی: اگر با ماشین ته زن بتراشند کافی است گرچه احتیاط مستحب تراشیدن با تیغ است.

آیه الله مکارم نکوتاه کردن کافی است.

[۸]. آیه الله بهجت: و بعید نیست تقصیر واقع و موجب احلال شود، هر چند با فعلی که بر غیر حرام است انجام گیرد (مناسک، س ۱۲۰).

آیه الله زنجانی: هر چند حلق و تقصیرش صحیح است، مخصوصاً اگر حرمت آن را نداند.

آیه الله سبحانی: اگر عمداً دیگری را تقصیر نماید کفارہ دارد ولی ساهی و جاهل و افراد غیر ملتفت کفارہ ندارد

آیه الله سیستانی: و مجزی نیز نمی باشد.